

KDAJ BONAŠA ŽENA TUDI V PRAKSI ENAKOPRAVNA ? ?

POUDARKI

PRAZNIK ŽENA je za nami in si možki mislimo »sedaj pa imamo spet eno leto mir«. Toda ne bi smelo biti tako! Ni prav, da naši ženi izrekamo priznanje in pozornost za vse kar store za nas in za našo družino samo enkrat na leto, ali pa da se samo za 8. marec spomnimo vloge žene v družbi, na njen delež v družbenem in proizvodnem delu, na njeno vzraščeno s samoupravnim sistemom ali pa na njeno večkratno obremenitev, ki jo ima kot žena in proizvajalec oziroma javna delavka, čeprav je z ustavo, zakoni in drugimi predpisi, samoupravnimi akti ter številnimi dokumenti družbenopolitičnih organizacij ženam zagotovljen enakopraven položaj v naši družbi. Doslej smo posvečali premalo pozornosti zagotavljanju in uresničevanju pogojev, ki bi omogočali dejansko realizacijo z ustavo opredeljenega položaja žene. Zavedajmo se, da dejansko obstaja razkorak med formalno-pravno enakostjo žena in njenim dejanskim položajem.

je od 375 zaposlenih žena kar 112 aktivnih v samoupravnih organih, vendar je to aktivno delovanje žena najslabše v delovnih organizacijah, kot so Lek, Viator in Tovarna dekorativnih tkanin, kjer je od 1986 zaposlenih žena samo 63 članic v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah.

Iz zgornjih podatkov je razvidno da so žene v zelo visokem odstotku udeležene v procesu ustvarjanja narodnega dohodka, toda v zelo majhni meri pri odločanju o rezultatih svojega dela in delavcev v družbenem delu, gotovo pa pri vprašanjih za katere so kot žene in matere še posebej zainteresirane.

Vzroke za nezadovoljivo družbenopolitično aktivnost žena je treba iskati predvsem izven njih samih. Žene so pripravljene v večji meri sodelovati pri oblikovanju in uresničevanju pomembnih družbenih odločitev tako v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih širših samoupravnih skupnostih, kot v skupščinah, družbenopolitičnih skupnostih in v organih družbenopolitičnih organizacij. Toda rešena niso številna odprta vprašanja, ki onemogočajo ženi, da bi v polni meri uresničila tudi vlogo žene-samoupravljalke. Vendar ne moremo govoriti, da so to posebni problemi žena, temveč so to problemi naše družine oziroma širše družbene skupnosti. Zaostajanje družbenega varstva in vzgoje otrok, družbene prehrane in gospodinjskih servisov za dejanskimi potrebami, je glavna ovira na poti ženine emancipacije na podlagi njenega delovnega prispevka. Z intenzivnejšim reševanjem omenjenih problemov bomo sicer dosegli določene uspehe pri zagotavljanju dejanske enakopravnosti žena, vendar bistvenega napredka ne bomo dosegli, če hkrati ne bomo zavestno oblikovali miselnosti o vlogi in položaju žene v naši družbi.

Zato so bila na teh razpravah o družbenem položaju naših žena sprejeta naslednja stališča:

1. vsi pristojni in zainteresirani dejavniki (skupnost otroškega varstva, organizacija združenega dela, krajevna skupnost in druge samoupravne skupnosti ter družbenopolitične in druge organizacije), se mo-

rajo zavzeti za hitrejšo in učinkovitejšo reševanje problemov varstva in vzgoje otrok. Usmeriti se je treba k iskanju raznih oblik in rešitev tako v samih organizacijah združenega dela, kot v krajevnih skupnostih in stanovanjskih naseljih. V programu stanovanjske izgradnje za območje Ljubljana-Siška (program 80), je treba predvideti določene kapacitete tudi za potrebe družbenega varstva in vzgoje otrok;

2. temeljna izobraževalna skupnost, občinska skupščina in šole naj sprejmejo ustrezne ukrepe za hitrejšo reševanje problemov podaljšanega bivanja otrok v šoli in družbene prehrane;

3. organizacije združenega dela naj v prihodnje posvetijo še večjo pozornost izboljševanju delovnih pogojev zaposlenih in čimprej sprejmejo ustrezne programe o ukinitvi oziroma zmanjševanju nočnega dela žena, predvsem v neposredni proizvodnji;

4. organizacije združenega dela naj posvetijo večjo pozornost izboljševanju kvalifikacijske strukture zaposlenih žena ter zagotovijo za enako delo enako plačilo, ne glede na spol. V večji meri naj omogočajo ženam zasedbo vodilnih mest, če izpolnjujejo strokovne in druge pogoje razpisa;

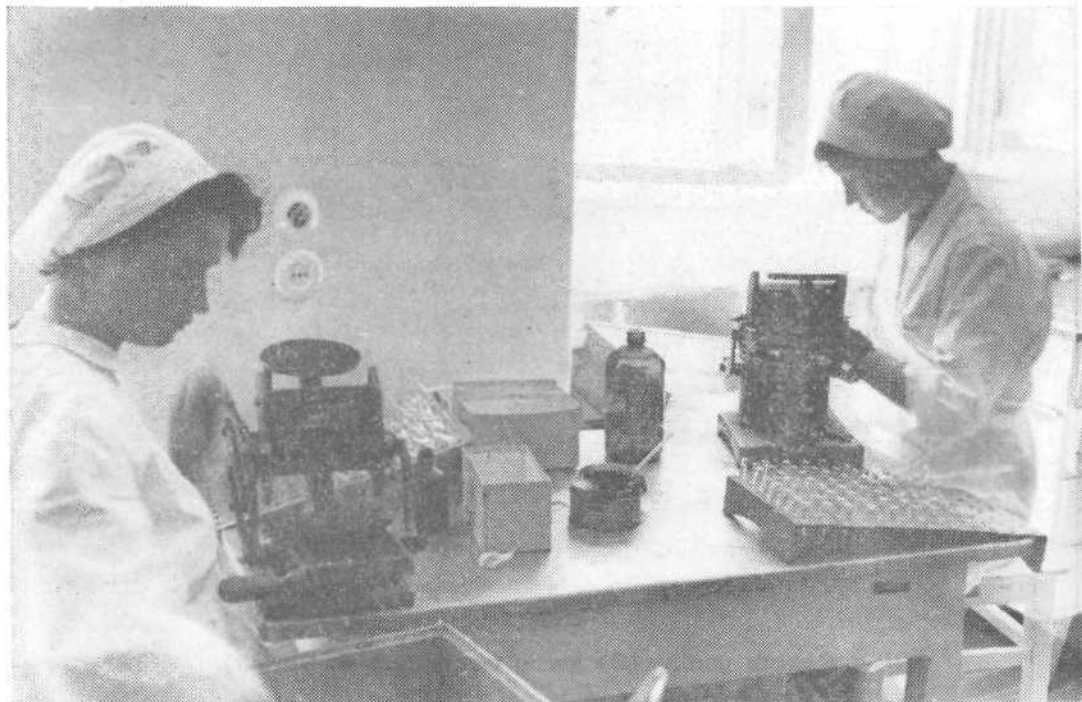
5. glede na doseženi družbenoekonomski razvoj naše republike, kateremu je znatno doprinesla zaposlena žena, nezadovoljivo materialno podlago družbenega varstva otrok, zlasti še dojenčkov, in pomen materinstva v naši družbi, je treba v večji meri zaščititi zaposleno ženo kot mater. Reševanje tega problema terja širšo solidarnost vseh delovnih ljudi, zato naj pristojni republiški organi ta problem čimprej proučijo in predlagajo ustrezne rešitve;

6. izvršni odbor občinske konference SZDL naj poskrbi, da bodo v procesu evidentiranja in kandidiranja delegatov za potrebe delegatskega sistema v skladu z novo ustavo, v večji meri zastopane žene;

7. izvršni odbor občinske konference SZDL naj v sodelovanju s krajevnimi konferencami socialistične zveze spremlja omenjeno problematiko in izvajanje sprejetih sklepov.

Kot vse kaže, bomo ženo končno obravnavali kot enakopravnega partnerja, ki je dokazal, da je kos vsem, še tako težkim nalogam, ki so bile neupravičena domena samo moških.

Mario L. Vilhar

Laboratorijsko delo v tovarni zdravil Krka v Novem mestu

Ustavna reforma in nadaljnja graditev političnega sistema je zato vzpodbudila konferenco za družbeno aktivnost žensk Jugoslavije in zvezno konferenco SZDL Jugoslavije, da obravnavata nekatera aktualna vprašanja družbenega položaja žensk kot dejavnika razvoja političnega sistema. V ta namen so bile pripravljene teze za javno razpravo, ki se je v času pred praznikom žena vršila tudi na območju občine Šiška pod vodstvom podpredsednice SZDL občine Šiška in predsednice sekcije za družbeno aktivnost žena pri SZDL Šiška Ivanka Kukovec. Javne razprave so bile v nekaterih delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih, šolah, zdravstvenih domovih in vzgojno-varstvenih zavodih.

Bilo je ugotovljeno, da je v vseh obiskanih kolektivih povprečna starost žensk od 27 do 37 let, da v zdravstvenih ustanovah od 235 zaposlenih žena deluje v samoupravnih organih 33, v šolah in vzgojno-varstvenih zavodih

tičnih skupnostih in v organih družbenopolitičnih organizacij. Toda rešena niso številna odprta vprašanja, ki onemogočajo ženi, da bi v polni meri uresničila tudi vlogo žene-samoupravljalke. Vendar ne moremo govoriti, da so to posebni problemi žena, temveč so to problemi naše družine oziroma širše družbene skupnosti. Zaostajanje družbenega varstva in vzgoje otrok, družbene prehrane in gospodinjskih servisov za dejanskimi potrebami, je glavna ovira na poti ženine emancipacije na podlagi njenega delovnega prispevka. Z intenzivnejšim reševanjem omenjenih problemov bomo sicer dosegli določene uspehe pri zagotavljanju dejanske enakopravnosti žena, vendar bistvenega napredka ne bomo dosegli, če hkrati ne bomo zavestno oblikovali miselnosti o vlogi in položaju žene v naši družbi.

Zato so bila na teh razpravah o družbenem položaju naših žena sprejeta naslednja stališča:

1. vsi pristojni in zainteresirani dejavniki (skupnost otroškega varstva, organizacija združenega dela, krajevna skupnost in druge samoupravne skupnosti ter družbenopolitične in druge organizacije), se mo-

BRODARSKI MODELARJI ZA UREDITEV JEZERA KOSEZE

EDINA ljubljanska vodna gladina »Jezero Koseze« poleg Agrostroja postaja vedno bolj zanimiva. Urbanizem in privatna izgradnja posega tudi do njega in to naše majhno jezero postaja žal vse manj idilično.

Za ureditev jezera niso nikoli posvetili posebne pozornosti. Danes imamo vodo dokaj onesnaženo in okolico zanemarjeno. Kdaj se bo kaj jezero Koseze uredilo, najbolj zanima ljubljanske brodarske modelarje, ki na tej idealni vodni gladini prirejajo iz leta v leto tekmovanja ob zaključku vsakega delovnega leta. V številnih delavniških prostorih mladi modelarji izdelujejo modele jadrnic in modele motornih čolnov s pogonom. Rezultat svojega trdega dela se kaže na teh svakoletnih tekmovanjih, katere popestrijo vrhunski modelarji z radijsko vodenimi in brodarskimi modeli. To je vsekakor prijetna turistična atrakcija, ki bi z ureditvijo jezera vsekakor imela širši pomen.

Smo pred pragom prireditve brodarskih modelarjev, ki je v tem letu skrčen samo na mestno tekmovanje modelarjev jadrnic 1973 in na mestno tekmovanje radijsko vodenih brodarskih modelov. Spričo ovir, ki še niso odstranjene, se sprašujemo ali je prav, da bi tako koristno zanimanje naše mladine onemogočilo nezanimanje odgovornih, saj bi bili z ureditvijo jezera izredno zadovoljni tudi Ljubljančani, gotovo pa naši prizadevni brodarski modelarji, ki bi lahko svoja tekmovanja razširili tudi izven ljubljanskega področja.